

Preses relīze

Luksemburgā, 2022. gada 17. janvārī

ES ieguldījums uzņēmumu energoefektivitātē nav skaidrs

Šodien publicētajā īpašajā ziņojumā Eiropas Revīzijas palāta (ERP) aicina precizēt ES fondu ieguldījumu uzņēmumu energoefektivitātē. Revidenti secināja, ka ES finansējumam joprojām nav pietiekamas saiknes ar uzņēmējdarbības vajadzībām. Jāatzīst, ka atbilstoši pašreizējai uzraudzības sistēmai nav iespējams noteikt gaidāmos rezultātus, bet, visticamāk, finansējums sniegs tikai pieticīgu ieguldījumu ES energoefektivitātes mērķu sasniegšanā. Revidenti cita starpā guva pierādījumus, kas liecina, ka vairākiem projektiem, iespējams, būtu izdevies sasniegt rezultātus bez publiskā atbalsta.

Energoefektivitāte ir nozīmīga daļa no ES mērķa līdz 2050. gadam panākt neitralitāti oglekļa ziņā. Tomēr joprojām ir vajadzīgi ievērojami centieni, kā arī uzņēmumiem šajā jautājumā ir nozīmīga loma. Līdz ar to līdztekus dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem ES laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam atvēlēja ievērojamu finansējumu ar mērķi atbalstīt energoefektivitātes uzlabojumus uzņēmumos.

Revidenti norāda, ka plānotais ES kohēzijas politikas atbalsta līmenis pēdējos gados ir samazinājies – no kopējā finansējuma 3,2 miljardu EUR apmērā 2016. gadā līdz 2,4 miljardiem EUR 2020. gadā. Turklāt lielākā daļa izdevumu ir koncentrēti tikai dažās dalībvalstīs. Tikai piecas no tām (Čehijas Republika, Polija, Vācija, Itālija un Bulgārija) veido aptuveni divas trešdaļas no energoefektivitātei uzņēmumos piešķirtajiem izdevumiem.

“Ja ES vēlas sasniegt savu mērķi līdz 2030. gadam samazināt emisijas vismaz par 55 %, būtiska ir uzņēmumu energoefektivitātes uzlabošana neatkarīgi no to pārstāvētās nozares,” sacīja par ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Samo Jereb. *“Tomēr ES finansējuma reālā ietekme uz uzņēmumu energoefektivitāti joprojām nav skaidra.”*

Ziņojumā tiek apšaubīta ES finansējuma reālā pievienotā vērtība. Ir skaidrs, ka ES dotācijām ir nozīme, kad uzņēmumi pieņem lēmumus par ieguldījumiem. Taču vairumā gadījumu ieguldījumi, kas saņēma finansējumu, jau bija plānoti. Citiem vārdiem, daudzi projekti tiktu īstenoti arī bez ES atbalsta. Revidenti norāda, ka pat bez publiskā atbalsta ieguldījumi energoefektivitātē kopumā ir efektīvi. Saskaņā ar aplēsēm lētāk ir ietaupīt vienu enerģijas vienību, nevis maksāt par tādu

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pašu daudzumu elektroenerģijas, ko pārsvarā izmanto kā enerģijas avotu. Vēl jo vairāk – pēc nesenā enerģijas cenu kāpuma.

ES finansējuma kopējo ieguldījumu ir grūti noteikt. Revidenti atzīmē, ka ES līmenī nav iespējams veikt snieguma novērtējumu: valsts iestādēm ir rādītāji, bet tie atšķiras dažādās dalībvalstīs un dažkārt pat vienas dalībvalsts programmās.

Tā kā ES līmenī nav konsolidētas informācijas, revidenti veica savus aprēķinus. Tiek aplēsts, ka potenciālie ietaupījumi, ko rada līdzfinansētie projekti uzņēmumos, veido aptuveni 0,3 % no centieniem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu ES 2030. gada energoefektivitātes mērķus. Citiem vārdiem, ES finansētie energoefektivitātes projekti dos tikai pieticīgu ieguldījumu ES mērķu sasniegšanā.

Vispārīga informācija

Energoefektivitātes direktīva ir ES galvenais juridiskais instruments energoefektivitātes jomā. Tajā noteikts, ka dalībvalstīm ir jāievieš pasākumi, lai sasniegtu valsts energoefektivitātes mērķus, kas savukārt sniegts ieguldījumu ES mērķu sasniegšanā. Dalībvalstis savos valsts energoefektivitātes rīcības plānos izklāsta pasākumus enerģijas piegādes, pārvades un sadales efektivitātes palielināšanai, kā arī pasākumus, kas piemērojami galalietotājiem.

Īpašais ziņojums Nr. 2/2022 "*Energoefektivitāte uzņēmumos: zināms enerģijas ietaupījums, bet nepilnības plānošanā un projektu atlasē*" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu).

2020. gadā ERP publicēja ziņojumu par [ES ieguldījumiem dzīvojamu ēku energoefektivitātē](#), kā arī ziņojumu par [ES rīcību ekodizaina un energomarkējuma jomā](#).

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tostarp valstu parlamentus, nozaru ieinteresētās personas un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. Lielākā daļa no mūsu ziņojumos sniegtajiem ieteikumiem tiek ieviesta.

Kontaktinformācija presei:

ERP preses birojs: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - mob. tālr.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - mob. tālr.: (+352) 691 553 547